

Tranemose Å
Kelleklinterenden med sidetilløb og
Klovby Søløbet
Planredegørelse for
Kommunevandløb nr. 7, 8 og 9 i Hvidebæk kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Planredegørelse og Konsekvensvurdering.....	Side
1. Indledning.....	3
2. Naturgrundlag.....	5
2.1 Topografiske forhold.....	5
2.2 Nedbør- og afstrømning.....	5
3. Recipientmæssige forhold.....	7
3.1 Historiske forhold.....	7
3.2 Vandindvinding.....	7
3.3 Udledninger.....	8
3.4 Biologiske forhold.....	8
4. Plangrundlag.....	10
4.1 Vandløbsplanen.....	10
4.2 Spildevandsudledningen.....	12
4.3 Vandindvindingsplan.....	14
4.4 Landbrugsplan.....	14
4.5 Fredningsplan.....	15
5. Konsekvensvurdering.....	17
5.1 Generelt om afvandings- og miljømæssige forhold.....	17
5.2 Specielt for "Tranemose Å m.m.".....	19

Planredegørelse for Tranemose Å, Kelleklinterenden med sidetilløb og Klovby Søløbet.

1. Indledning

I henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 med ændring i lov nr. 569 af 1. juli 1993, skal alle regulativer som bilag indeholde en redegørelse for grundlag for og konsekvenserne af regulativforslaget. Regulativet er iøvrigt udarbejdet under hensyntagen til følgende love:

Lov om naturbeskyttelse nr. 9 af 3. januar 1992.
 Lov om miljøbeskyttelse nr. 625 af 15. juli 1997. Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. nr. 325 af 14. maj 1997.
 Vandløbsloven. Lovbekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992 om vandløb som ændret ved lov nr. 402 af 14. juni 1995.
 Ferskvandsfiskeriloven. Lov nr. 330 af 14. maj 1992.

Indhold

Redegørelsen indeholder en kort beskrivelse af de topografiske og de afstrømningsmæssige forhold i området. Endvidere beskrives de recipientmæssige forhold og de påvirkninger, som vandløbet udsættes for. Ligeledes omtales de krav, som de forskellige sektorplaner sætter til vandløbene og deres omgivelser.

Nedre Halleby Å systemet

De enkelte vandløb kan ikke udelukkende betragtes særskilt, men indgår som en helhed i et vandløbssystem. Tranemose Å, Kelleklinterenden med sidetilløbet og Klovby Søløbet er en del af Nedre Halleby Å-systemet. Vandløbene i dette område er generelt præget af ringe faldforhold, og vandløbene er derfor hovedsageligt målsat som "Karpefiskevand" og "afledning af vand" i vandløbsplanen.

Vandløbene har en ret lille vandføring om sommeren, ca. halvdelen af det normale for Sjælland.

Tranemose Å begynder på matr. nr. 5a mellem Viskinge og Ubby sogne, hvorfra den løber mod syd. Undervejs til sit udløb i Tissø har den tilløb fra Kelleklinterenden og Klovby Søløbet.

Vandløbenes samlede længde er 13.845 m, hvoraf de 4.264 er rørlagt.

For alle 3 vandløb gælder, at de fremtidige dimensioner er tilpasset de faktiske forhold.

Det vil sige, dimensionerne er ikke ændret i forhold til det tidligere regulativ.

Opmåling

Vandløbene er opmålt af Hedeselskabet i Slagelse i marts-april måned 1986.

Strækningen fra st. 9426 til st. 4857 er med hensyn til bundkote, bundbredde og anlæg samt dræntilløb udført efter 1. januar 1990 opmålt af HSE Rådgivende Ingeniører A/S, Høng i september 1998.

Der er foretaget tværprofilopmåling for hver 50-100 m, og desuden er der opmålt tværprofiler i forbindelse med broer m.v.

I alt er opmålt 283 tværprofiler, heraf 4 broer, 22 rør-overkørsler og 11 brønde.

EDB-behandling

I dette reviderede regulativ er anvendt det forrige regulativs datamateriale, der er indkodet i Hedeselskabets EDB-system og herefter anvendt til udtegnning af længde- og tværprofiler, samt til beregning og udtegnning af vandspejsberegninger. Udfra de eksisterende tværprofiler er beregnet karakteristiske minimums-tværsnitarealer, der er defineret i regulativet 3.4.

2. Naturgrundlag

2.1 Topografiske forhold

Tranemose Å m.m. har et topografisk opland på ca. 21 km² ved udløbet i Tissø. Oplandets udstrækning er angivet på oversigtskortet under afsnit 3.

Hovedparten af arealerne i oplandet er i landbrugsmæssig drift og drives fra middelstore landbrug.

Følgende større landsbyer, beliggende i oplandet er: Forsinge, Klovby og Kelleklinte.

2.2 Nedbør- og afstrømning

Nedbør

Vestsjællands Amt får generelt en ringe nedbørsmængde, idet årsmiddelnedbøren er 560 mm.

I oplandet til Tranemose Å m.m. er gennemsnitsnedbøren normalt 575 - 600 mm.

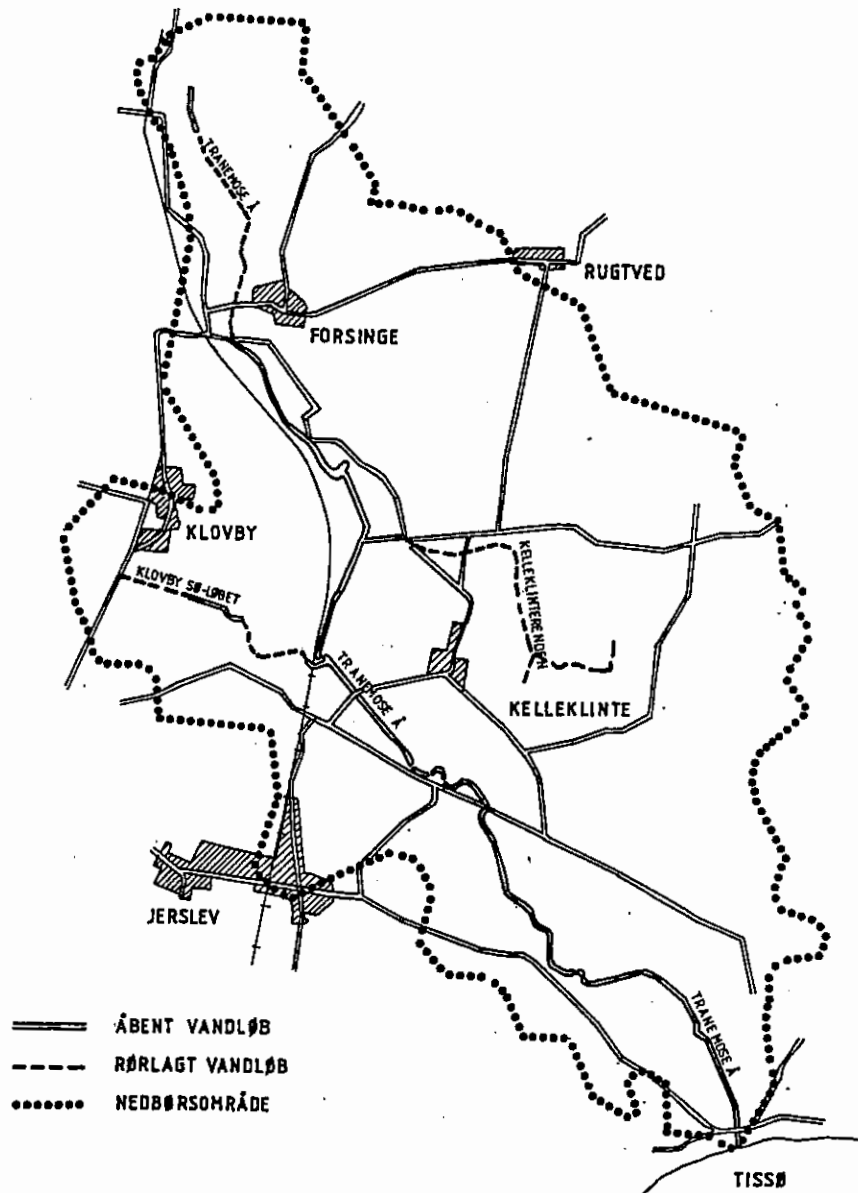
Afstrømning

Afstrømningen har det for det østdanske vandløb karakteristiske forløb med meget stor forskel mellem en meget ringe sommervandføring og en stor vintervandføring. Den nærmeste målestation findes i Nedre Halleby Å-systemet. Stationen er placeret ved stemmeværket nedstrøms afløbet fra Tissø. Stationen har kun været i drift siden 1989.

Middelværdierne af de årlige målinger ved stationen er følgende i perioden 1989-94:

Medianminimums-afstrømning	0,3 l/sek./km ²
Sommermiddel-afstrømning	2,3 l/sek./km ²
Årsmiddel-afstrømning	6,2 l/sek./km ²
Vintermiddel-afstrømning	9,1 l/sek./km ²
Medianmaksimum-afstrømning	13,7 l/sek./km ²

Sommerperioden er regnet fra 1. maj til 1. oktober.

Medianminimums-afstrømning	0,3 l/sek./km ²
Sommermiddel-afstrømning	2,3 l/sek./km ²
Årsmiddel-afstrømning	6,2 l/sek./km ²
Vintermiddel-afstrømning	9,1 l/sek./km ²
Medianmaksimum-afstrømning	13,7 l/sek./km ²

Sommerperioden er regnet fra 1. maj til 1. oktober.

3. Recipientmæssige forhold

3.1 Historiske forhold

Tidspunkt for beslutning om optagelse af Tranemose Å m.m. som kommunevandløb kendes ikke. Ældste kendte regulativ er dateret stadfæstet af Vestsjællands amtsråd d. 20.9.1973.

På baggrund af det seneste regulativ som blev vedtaget af Hvidebæk kommune den 11. september 1990 er nærværende regulativ revideret.

3.2 Vandindvinding

I henhold til vandforsyningsloven af 4. juli 1985 som ændret ved lov nr. 388 af 20. maj 1992, har amtsrådet udarbejdet en vandindvindingsplan. Planen er indarbejdet i regionplan 1993 - 2004.

Vandindvindingsplanen skal sikre en tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning, men skal også tage hensyn til påvirkningen af vandløbenes vandføring.

Planen er derfor afvejet i forhold til vandløbsplanen, så det sikres, at opfyldelsen af målsætningerne for vandløbene ikke hindres på grund af for stor vandindvinding.

Der er i området omkring Nedre Halleby Å-systemet hovedsageligt gode til moderate indvindingsmuligheder for grundvand.

Indvinding af overfladevand fra vandløb til markvanding skal som hovedregel afvikles, på grund af for stor direkte påvirkning af vandløbenes vandføring.

I henhold til naturbeskyttelsesloven nr. 9 af 3. januar 1992 har amtsrådet udarbejdet en målsætning for fredningsplan. Planen er indarbejdet i regionplan 1997 - 2008.

3.4

Spildevandsudledninger.

Spildevand fra landsbyerne Forsinge, Klovby og Kelleklinte der er beliggende i afstrømningsområdet ledes til Fuglede renseanlæg via afskærende ledning.

I Forsinge, Klovby og Kelleklinte er etableret overfaldsbygværker som har afledning til Tranemoserenden.

Regnvand fra Forsinge tilledes Tranemose Å. Regnvand fra Klovby tilledes Klovby Søløbet. Fra Kelleklinte afledes regnvand til Kelleklinterenden og Tranemose Å.

Regnvand

Regnvand udledes til vandløbene fortrinsvis gennem markdræn og afløb fra befæstede arealer.

Dette kan i forbindelse med kraftige regnskyl bevirke, at vandmængden i vandløbene pludselig forøges kraftigt.

Sådanne voldsomme ændringer af vandmængderne kan medføre uheldige påvirkninger af vandløbene, ved at de biologiske forhold forstyrres, erosionen af vandløbets sider og bund bliver større, og risikoen for oversvømmelser forøges.

Desuden kan der med en kraftig regnvandsafstrømning tilføres vandløbene store mængder af sand og lignende, som ved aflejringer i vandløbene forringer både de biologiske forhold og vandføringsevnen.

Hvor sådanne udledninger er problematiske, kan amtet henstille til kommunerne at etablere forsinkelsesbassiner og sandfang eller lignende, som kan eliminere de uheldige påvirkninger af vandløbene.

3.4

Biologiske forhold

De biologiske forhold i vandløbene undersøges løbende. Der registreres en lang række forhold, som belyser vandløbenes biologiske tilstand.

De bedste forhold findes i vandløb med gode strømforhold og afvekslende fysiske forhold. Hvor strømmen er kraftig, vil sand og eventuelt slam ikke aflejres, og bunden vil være gruset eller stenet.

Vandkvaliteten er bl.a. afhængig af om vandløbet er spildevandsbelastet. Ved udledning af spildevand fra rens-

ningsanlæg vil vandet blive uklart, og i stærkt regulerende vandløb vil vandhastigheden være så ringe, at der aflejres slamlag på bunden.

Tranemose Å har på den øverste del ringe fald og på den nederste del et jævnt fald.

4.

Plangrundlag

Amtsrådet har i henhold til lovgivningen udarbejdet diverse sektorplaner, som indgår i regionplanen for Vestsjællands Amt. Regionplan 1997-2008 er vedtaget af amtsrådet november 1997.

4.1

Vandløbsplanen

I Vandløbsplanen for Vestsjællands Amt er der detaljeret gjort rede for de målsætninger, der er opstillet for de enkelte vandløb.

I det følgende gives et kortfattet resumé af de målsætninger og tilhørende krav til vedligeholdelsen, der stilles til de enkelte grupper af vandløb.

Målsætning	Forklaring	Beskrivelse
Skærpet		Vandløb der ikke er påvirket af menneskelige aktiviteter og som indeholder særlige naturværdier.
A		Særligt naturvidenskabelige interesseområder Vandløb, hvor særlige naturværdier skal beskyttes.
Basis		Fiskevandsmålsætninger Vandløb, der er så svagt påvirket af menneskelige aktiviteter, at der kan trives et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Valget mellem de 4 målsætninger er bestemt af vandløbets størrelse, fysiske form, fald og bundforhold samt vandføring, især om sommeren.
B0		Vandløb uden fisk Vandløb hvor der skal kunne trives et alsidigt dyre- og planteliv, selv om ringe eller manglende vandføring i perioder forhindrer, at der kan trives Disse er typisk småvandløb med periodevis svigtende vandføring. De er dog værdifulde i sig selv som led i vandløbssystemet, fx. passagevand til en sø og/eller for den omgivende natur.

- B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk
Vandløb der skal kunne anvendes som gyde- og yngel-
opvækstområde for ørred og andre laksefisk.
Disse er typisk småvandløb med godt fald, gruset
bund og god sommervandføring.
- B2 Laksefiskevand
Vandløb der skal kunne anvendes som opvækst- og
opholdsområde for ørred og andre laksefisk.
Disse er typisk større vandløb, med godt fald, og
god sommervandføring.
- B3 Karpefiskevand
Vandløb der skal kunne anvendes som opholds-
og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpe-
fisk.
Disse er typisk vandløb med ringe fald, sandet eller blød
bund, som derfor er langsomtflydende, -især om sommeren.
- Lempet Vandløb, hvor hensynet til menneskelige aktiviteter
er valgt fremfor hensyn til naturlige forhold.
En lempet målsætning er specifik, og bevirker så-
ledes ikke lempelse i anden henseende.
- C Afledning af vand
Vandløb der alene skal tjene til afledning af vand,
vand, og som derfor kræver en effektiv vedligehol-
delse.
Disse er typisk stærkt regulerede, langsomtflydende
vandløb, som har stor betydning for afvanding af
landbrugsarealer.
- D Spildevand
Vandløb der tillades påvirket af spildevand i en
grad, så der ikke kan opretholdes et alsidigt dyre-
og planteliv.
Disse er typisk mindre vandløb, der praktisk taget
kun fører rensset spildevand m.v. fra større byer,
og hvor det ikke er muligt at begrænse påvirkningen
til et nærfelt nedstrøms udløbet.

E Vandindvinding
Vandløb hvor vandføringen tillades mindsket som følge af vandindvinding i en sådan grad, at der ikke kan opretholdes et alsidigt dyre- og planteliv. Disse er typisk beliggende nedstrøms større vand-indvindingsområder til almen vandforsyning.

F Okkerpåvirket
Vandløb der tillades påvirket af okker i en grad så der ikke kan trives et alsidigt dyre- og planteliv.
Et sådant vandløb findes kun ét sted i amtet, nemlig "Den Gule flod" i Bregninge Å systemet i Bjergsted kommune.

(B3) Parentes om målsætning
Ændring af målsætning som tilstræbes for næste planperiode.

Vandløbsplanen stiller ikke specielle krav til vedligeholdelsen af vandløb målsat i disse grupper. Der skal dog tages hensyn til fiskepassage til de tilstødende vandløb. Bredvegetationen, såvel som skjulesteder i form af sten, overhængende brinker, trærodder m.v. bør som hovedregel bevares.

Ikke målsatte vandløb

En række mindre kommunale og private vandløb er ikke medtaget i vandløbsplanen, men kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. For disse vandløb gælder, at miljøkvaliteten skal være så god, at basismålsætningen - B₃ - kan opnås.

Målsætninger

Den valgte målsætning for Tranemose Å m.m. er anført i afsnit 5.2.

4.2

Spildevandsudledningen

Som følge af vandløbenes forholdsvis ringe sommervandføring er disse meget følsomme overfor spildevandsudledninger, der skaber en dårlig vandløbskvalitet.

Vandløbskvaliteten kan udtrykkes ved begrebet "forureningsgrad", der primært er afhængig af forureningspåvirkningen, men også i høj grad afhængig af vandløbenes øvrige fysiske forhold, som f.eks. ringe fald eller stærkt reguleret forløb.

I vandløbsplanen anvendes følgende 4 forureningsgrader ved bedømmelsen af vandløbskvaliteten, idet forureningsgraden bedømmes efter hvilke dyr og planter, der kan leve i vandløbet:

Forureningsgrad	I	=	Næsten uforurennet
Forureningsgrad	II	=	Ret svagt forurennet
Forureningsgrad	III	=	Ret stærkt forurennet
Forureningsgrad	IV	=	Overordentlig stærkt forurennet.

I vandløbene lever blandt andet orme, snegle, muslinger, insekter og larver af insekter. Mange af disse smådyr er meget følsomme over for forandringer i det miljø, de lever i. Nogle tåler udmærket forurening, og de vil derfor dominere, når de følsomme arter må give op. Sammensætningen af smådyrsfaunaen afspejler derfor vandløbenes forurenings-tilstand.

Skema:

For at målsætningen i vandløbsplanen kan opfyldes, må forureningsgraden i de enkelte målsætningsgrupper ikke blive ringere end nedenfor anført.

Målsætning	Maksimal forureningsgrad
A	II
B ₀	II
B ₁	II
B ₂	II
B ₃	II undtagelsesvis II-III
C	II-III
D	III
E	II-III

4.3

Vandindvindingsplan

I henhold til vandforsyningsloven af 4. juli 1985 som ændret ved lov nr. 388 af 20. maj 1992, har amtsrådet udarbejdet en vandindvindingsplan. Planen er indarbejdet i regionplanen 1997 - 2008.

Vandforsyning

Vandindvindingsplanen skal sikre en tilstrækkelig og kvalitetssmæssig tilfredsstillende vandforsyning til befolkning og erhvervsliv, men skal også tage hensyn til vandløbenes vandføring. Vandindvindingsplanen er derfor afvejet i forhold til vandløbsplanen.

Indvinding til
almen vandforsyning

De reservoirbetingede indvindingsmuligheder er i hovedparten af oplandet til vandløbene moderate eller dårlige.

Markvanding

Indenfor oplandet i Hvidebæk kommune skønnes markvanding behøvet meget beskedent, og vil med en rimelig spredning uden vanskelighed kunne dækkes.

4.4

Landbrugsplan

Amtsrådet har i regionplanen 1997 - 2008 indarbejdet den ajourførte og udbyggede plan for jordbrugsområderne. Hovedparten af JORDBRUGSOMRÅDERNE består af områder, som ifølge Landbrugsanalyse 1994 er "særligt værdifulde landbrugsområder". Disse er primært forbeholdt jordbrugserhvervet, som herved får en høj grad af investeringssikkerhed.

For alle 3 vandløb i området gælder det, at de hovedsageligt løber gennem områder betegnet som landskabsområde. Der findes således væsentlige økologiske forbindelser indenfor oplandet.

Skovrejsningsområde Tranemose Å's øverste ende syd for Forsinge løber gennem et område hvor skovrejsning er uønsket, dette gælder også et mindre område ved kelleklinte. Den resterende del løber gennem et område, hvor der kan rejses skov.

4.5 Fredningsplan

Afvejning af arealinteresser.

Regionsplanens retningslinier for områdetyper omfatter: Byområde, særligt erhvervsområde, sommerhusområde, anlægsområde, jordbrugsområde, landskabsområde, beskyttelsesområde og økologiske forbindelser.

Nedre Halleby Å's opland er fortrinsvis beliggende i jordbrugsområde, landskabsområde og beskyttelsesområde (Tissø) samt den nederste del i kystzonen.

Oplandet til Tranemose Å er ifølge Fredningsplanen beliggende i områdekategorierne - "sammenhængende naturområde, landskabsområde".

Økologiske forbindelser

Vandløbene har en meget vigtig funktion i landskabet, idet de fungerer som økologiske spredningsveje mellem de forskellige naturområder.

I fredningsplanen indgår alle de større vandløb og flere af de små vandløb i et net af økologiske forbindelser. I disse forløb skal forholdene for vilde dyre- og plantearter fastholdes og helst forbedres.

I h.t. Fredningsplanen danner Tranemose Å økologisk forbindelse hvor den løber gennem "andre områder" (jordbrugsområde).

§ 3 - vandløb

Samtlige amtsvandløb og kommunevandløb samt en del private vandløb er omfattet af beskyttelsesreglerne i naturbeskyttelseslovens § 3.

Tranemose Å er omfattet af beskyttelsesreglerne.

Miljøfølsomme
områder

Ådalene og engområderne langs vandløbene vil ofte være særligt følsomme over for indgreb.

Derfor er mange af disse miljøfølsomme områder udlagt som miljøfølsomme områder, hvortil der kan ydes tilskud til en miljøvenlig udnyttelse af jorden.

Målsætningen for disse områder er, at arealerne skal fremstå som sammensat natur- og græsningslandskab. Arealerne bør derfor udgå af omdrift og overgå til græsningsarealer med forbud mod eller reduceret gødskning og sprøjtning samt begrænsninger med hensyn til dræning.

Der er ikke direkte udpeget miljøfølsomme områder i oplandet til Tranemose Å, udover hovedreglen der siger: at skovrejsning er uønsket i miljøfølsomme områder.

5.

Konsekvensvurdering

Vandløbsloven af 4. juli 1985 som ændret ved lov nr. 388 af 20. maj 1992 skal sikre, at vandløbene kan benyttes til afledning af vand, og at foranstaltningerne, der foretages i vandløbene, skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Nye regulativer

Ved udarbejdelsen af nye regulativer skal vandløbets fremtidige fysiske tilstand fastlægges på baggrund af den målsætning, der er fastsat for vandløbet. Samtidig skal det sikres, at de bestående afvandingsmæssige interesser fortsat tilgodeses.

5.1

Generelt om afvandingsmæssige og miljømæssige forhold

Det sikres så vidt muligt, at vandføringsevnen ikke forringes i forhold til tidligere regulativ.

Som hovedregel tages udgangspunkt i vandløbets faktiske tilstand.

Hvis vandløbets faktiske tilstand miljømæssigt er ringere, end den ville være efter det gældende regulativ, bør der i stedet for tages udgangspunkt i det gældende regulativ, selvom dette vil betyde en forringelse af vandløbets nuværende vandføringsevne.

Dette kan f.eks. være aktuelt, hvis vandløbet er blevet bredere og måske også dybere, end det skulle være efter regulativet, og dermed har fået en lavere vandhastighed med større risiko for aflejringer til følge.

Hvis vandløbet derimod er blevet smallere og dybere end regulativet foreskriver, er de miljømæssige forhold i vandløbet normalt bedre, end de ville være efter det hidtidige regulativ. Hvis vandføringsevnen i sådanne tilfælde er lig med eller større end fastsat i tidligere regulativ, fastsættes vandføringsevnen ud fra de nuværende faktiske forhold.

Hvis vandføringsevnen er mindre end fastsat i det tidligere regulativ, må det vurderes, om den nuværende vand-

føringsevne er tilstrækkelig til at aflede den vandmængde, der afstrømmer fra oplandet.

Vedligeholdelse

Vedligeholdelsen af vandløbene vil fremtidig være afhængig af, om det er de naturmæssige, de miljømæssige eller de afvandingsmæssige forhold som er højest prioriteret.

Efterfølgende omtales forskellige krav til vandløbets karakter, vandføringsevne eller skikkelse, som ønskes sikret ved vedligeholdelsen af vandløbet.

Naturgivne forhold

Hvor vandløbet har tilstrækkeligt fald til, at der ikke sker aflejringer, vil grødevæksten som regel også være mere begrænset på grund af en stærkere strøm i vandløbet.

Sådanne naturgivne forhold vil i de fleste tilfælde sikre en rimelig afvanding, uden at der er behov for en løbende vedligeholdelse. Det kan også forekomme, at arealinteresserne er så begrænsede, at vedligeholdelse ikke er nødvendig. Vedligeholdelsen vil ofte kun bestå i en kontrol af grødevæksten og eventuelt en let slåning af denne.

Vandføringsevne

Hidtil gældende regulativer har stillet krav til vandløbenes skikkelse. Dette skikkelseskrav giver ikke garanti for, at vandføringsevnen er tilstrækkelig god, eller at miljøet tilgodeses.

På strækninger, hvor vandløbene er højt målsatte, og hvor der ikke sker en stuvningspåvirkning fra hav eller sø, kan der i stedet for stilles krav om, at vandføringsevnen ved enhver vandstand opfylder en minimumsværdi. Denne minimumsværdi vil alle steder være mindst lige så god som krævet i tidligere regulativ.

Tværsnitareal

Vandløbets vandføringsevne kan også sikres ved, at der fremtidigt stilles krav om, at der under bestemte vandstandskoter (30 cm, 60 cm og 110 cm over nuværende regulativmæssige bundkote) er et mindste tværsnitareal. Disse tværsnitarealer vil alle steder på strækningen være tilsvarende de tværsnitarealer, som fremgår af tidligere regulativs skikkelseskrav.

Geometrisk
skikkelse

For vandløb (kanaler), der har en miljømæssig lav målsætning, og afvandingsmæssige hensyn har højere prioritet, vil vandafledningen som i tidligere regulativer blive sikret ved fastsættelse af en geometrisk skikkelse. Dette betyder, at der er faste angivelser af bundbredde, bundkote og skråningsanlæg.

5.2

Specielt for Tranemose Å.

Målsætninger

Tranemose Å har målsætning B₃. Kelleklinterende med sidetilløb og Klovby Søløbet er ikke direkte målsatte.

Maximal forureningsgrad:

Tranemose Å: II - III

Kelleklinterenden med
sidetilløb samt

Klovby Søløbet: II eller II - III

Målsætningen var for Tranemose Å i 1995 ikke opfyldt.

Opmålingen af Tranemose Å viser, at vandløbet en del steder især i den øverste del er dybere, end det skulle være efter det hidtil gældende regulativ.

For Kelleklinterenden med tilløb samt Klovby Søløbet gør det samme sig gældende, at vandløbenes bund generelt ligger under den regulativmæssige bund.

Det er derfor valgt, at lade de hidtil gældende regulativmæssige bundkoter og bundbredder være grundlaget for Tranemose Å og Kelleklinterenden med tilløb samt Klovby Søløbet's teoretiske skikkelse og for beregningerne af minimumstværsnitarealer, der fremtidig skal være kravet til vandløbenes skikkelse på hele strækningen.

Vedligeholdelseskrav Tranemose Å m.m. vil blive vedligeholdt således, at der sikres et nærmere fastsat minimumstværsnitareal under bestemte vandstandskoter. Dette minimumstværsnitareal vil så vidt muligt alle steder være mindst tilsvarende de tværsnitarealer, som fremgår af det tidligere regulativ.

Oprensningen foretages kun, såfremt det ved kontrolmålinger af tværsnitarealerne konstateres, at de fastsatte minimumstværsnitarealer for den givne vandstand ikke er overholdt.

Ved oprensning må de fastsatte minimumsværdier for tværsnitarealer maksimalt forøges med 10%.

Oprensningen søges begrænset til vandløbets naturlige strømrende.

Afvandingsmæssige konsekvenser

Kravene til dimensionerne i det reviderede regulativ er opbygget og svarer nogenlunde til de nuværende forhold i vandløbene. I vintersituationen (uden grøde) medfører det reviderede regulativ derfor ingen væsentlig ændring af de afvandingsmæssige forhold.

Regulativet sikrer ikke, at man undgår oversvømmelser, men man sikrer, at de eksisterende afvandingsmæssige forhold i al væsentlighed bibeholdes.

Oprensning

På hele den åbne strækning foretages oprensninger, såfremt det ved kontrolmålinger af tværsnitprofilerene konstateres, at de fastsatte minimumstværsnitarealer for den givne vandstand ikke er overholdt.

Grødeskæring

Afvandingsinteresserne tilgodeses ved at der 2 gange i perioden 1. juni - 15. juli og 15. august - 15 oktober foretages en miljøvenlig grødeskæring i vandløbene.

I fremtiden skal oprensning fortsat kun udføres, hvor vandløbenes regulativmæssige minimumstværsnitareal underskrides. Da der ikke forventes at være behov for oprensning overalt hvert år (og deraf følgende oprensning af grøden) er der yderligere fastsat en grødeskæring om efteråret på de strækninger der ikke oprenses, for at klare vandløbene til de store vinterafstrømninger.

Strømrender

Grøden skæres således, at der dannes en strømrende, som skal have et slynget forløb. Strømrendens bredde vil være afstemt efter faldforhold og risiko for oversvømmelser.

Da sommervandføringen ofte er lav, vil strømrenden sikre en rimelig vanddybde og grødevækst, således at der skabes acceptable skjule- og levesteder for fisk og smådyr.

De efter grødeskæringen fremkomne grødebanker vil på grund af den forholdsvis ringe sommervandføring ikke give nogen væsentlige afvandingsmæssige gener.

Miljømæssige konsekvenser

Strømrendeskæring medfører, at der skabes en friskere strøm i vandløbet, som igen medfører bedre iltforhold i vandet og færre aflejringer på bunden.

Skrånninger og brømmer

Græs- og urtevegetationen langs vandløbet skal fremover slås så lidt som muligt eller helst slet ikke. Derved øges beskygningen af vandløbet, som medfører en begrænsning af grødevæksten og forbedrede iltforhold i vandet. Herved vil der blive skabt bedre livsbetingelser for det dyreliv, som lever i og langs vandløbene.

Slåning af skrånninger og brømmer begrænses til de tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af grødeskæringen.

Uønskede arter

På arealer med dominans af uønskede arter som f.eks. Bjørneklo, Hestehov og Brændenælde kan der også ske en slåning af skrånninger og brømmer.

Bræmmebredden

Bræmmebredden er fra 1. juli 1992 forøget fra 1,00 m til 2,00 m i overensstemmelse med den ændring af vandløbslovens § 69, som blev vedtaget i forbindelse med vedtagelsen af den nye naturbeskyttelseslov.

Der betales ikke erstatning for rådighedsindskrænkningen som følge af forøgelsen af bræmmebredden, med mindre dette vil blive påbudt ved en retlig afgørelse.